Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek

Begroting 2026

Herziene begroting 2025

Meerjarenraming 2026-2029

Inhoud

1. Voorwoord ... 4
2. Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2026 – 2029 ... 5
   2.1. Algemene kaders en uitgangspunten ... 5
3. Herziene begroting 2025 ... 7
4. Beleidsbegroting ... 9
   4.1. Programmaplan ... 9
   4.2. Module A 'Wet sociale werkvoorziening' ... 10
      4.2.1. Wat willen we bereiken? ... 10
      4.2.2. Wat gaan we daarvoor doen? ... 10
      4.2.3. Wat mag het kosten? ... 11
   4.3. Module B 'Participatie-voorziening nieuw-beschut werken' ... 13
      4.3.1. Wat willen we bereiken? ... 13
      4.3.2. Wat gaan we daarvoor doen? ... 13
      4.3.3. Wat mag het kosten? ... 14
   4.4. Module C 'Re-integratie' ... 16
      4.4.1. Wat willen we bereiken? ... 16
      4.4.2. Wat gaan we daarvoor doen? ... 16
      4.4.3. Wat mag het kosten? ... 17
   4.5. Programma 'Overhead' ... 19
      4.5.1. Overzicht van de kosten van overhead ... 19
   5. Paragrafen ... 20
      5.1. Inleiding ... 20
      5.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 20
      5.3. Onderhoud kapitaalgoederen ... 21
      5.4. Financiering ... 21
      5.5. Bedrijfsvoering ... 22
      5.6. Verbonden partijen ... 23
6. Financiële begroting ... 24
   6.1. Overzicht van baten en lasten ... 24
   6.2. Uiteenzetting van de financiële positie ... 26
      6.2.1. Geprognosticeerde balans ... 26
      6.2.2. Investeringen ... 27
      6.2.3. Financiering ... 27
      6.2.4. Reserves ... 28
      6.2.5. Voorzieningen ... 29

6.2.6. EMU-saldo 29
6.2.7. Overzicht per taakveld 29
7. Bijlage 1: Bijdragen per gemeente 30

1. Voorwoord

De begroting voor 2026 is opgesteld na een jaar waarin bestuurlijk zeer intensief is gesproken over de wijze waarop de eerder al vastgestelde toekomstvisie voor de GR KDB tot uitvoering moet worden gebracht. De definitieve versie van het opgestelde implementatieplan is uiteindelijk in december van 2024 bestuurlijk vastgesteld, met de volledige instemming van alle aangesloten gemeenten. Hiermee kan de voorgenomen doorgroei naar het gewenste ontwikkelbedrijf voor onze regio voluit worden doorgezet.

Een doorgroei die meer nog dan de afgelopen jaren noodzakelijk is. Steeds meer wordt duidelijk dat de groep mensen die een beroep doet op de begeleiding van Provalu bij het bereiken van de arbeidsmarkt verandert. Verhoudingsgewijs zien we dat de mensen die worden aangemeld een steeds grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Dit onder meer door lichamelijke, psychische of sociale beperkingen, of als gevolg van een taalachterstand en/of benodigde inspanningen om culturele verschillen te overbruggen.
Dit betekent dat de inspanningen voorafgaand op daadwerkelijke bemiddeling naar werk groter worden. Kortom, er moet sterk worden ingezet op ontwikkeling alvorens een plaatsing op de arbeidsmarkt realistisch, haalbaar en uiteindelijk ook duurzaam is.

Aan Provalu daarmee de taak om de infrastructuur zo in richten dat mensen, middelen en instrumenten bovengenoemd doel dienen.
Kortom, doorgroei naar een organisatie die, samen met onderwijs en werkgevers, mensen ontwikkelt naar werk en ze via dat werk kansen biedt om mee te doen.
Zowel hier in de GR KDB regio als in samenwerking met de partners in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland.

Met de toekomstvisie en nu ook met het implementatieplan heeft Provalu voor de komende jaren een breed gesteunde opdracht en koers waarmee we aan de lag kunnen. En dat ook met volle energie doen, ondanks de lange aanloop die het heeft gehad voordat we van de kant konden.
Het gegeven echter dat we toekomst-proof zijn, kansen kunnen blijven bieden op werk aan ieder die dit zoekt en de ondersteuning nodig heeft blijft ieder bij Provalu motiveren om hier hard voor te lopen. En dat geldt niet minder voor de werkgevers die werk en kansen willen bieden en daarbij een beroep willen doen op het advies, de steun of begeleiding van Provalu

Grotere initiatieven, benoemd in het uitvoeringsplan en die met de doorontwikkeling zijn gemoeid worden van specifieke businesscases voorzien.

Provalu werkt er in 2025 hard aan om, indachtig de toekomstvisie, haar rol te spelen en haar inspanningen te laten renderen, bij de eigen organisatie en elders in het sociaal domein van de aangesloten gemeenten.

Rinco Knoop, directeur

2. Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2026 – 2029

2.1. Algemene kaders en uitgangspunten

Voor de begroting 2026 hanteert de GR KDB de volgende algemene kaders en uitgangspunten:

- De in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers van 2024 zijn gebaseerd op de concept jaarrekening 2024 van de GR KDB.

- De specifieke uitkeringen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening, participatievoorziening beschut werken en re-integratie zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers (realisatie 2024 en herziene begroting 2025) aangepast naar de septembercirculaire van 2024. Deze aanpassingen hebben geleid tot een verschuiving tussen de specifieke uitkeringen en de aanvullende gemeentelijke bijdrage. De begroting van 2026 is eveneens gebaseerd op de septembercirculaire van 2024.

- Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting 2026 in de toekomst nog zullen stijgen met de Loonprijsontwikkelingen, wat op zijn beurt leidt tot een verlaging van de “Aanvullende gemeentelijk bijdrage”.

- De regeling lage-inkomensvoordelen (hiena ‘LIV’) is per 1 januari 2025 komen te vervallen. Het LIV was een jaarlijkse tegemoetkoming in de loonkosten voor werkgevers die werknemers in dienst hebben met een laag loon. De totale omvang van het LIV bedroeg voor 2024 € 127.000 (2023: € 241.000). Vanaf 2025 moet deze tegemoetkoming uit andere middelen worden gefinancierd.

- Voor de begroting hanteert de GR KDB in beginsel als uitgangspunt de “Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2026”. Op basis hiervan bedraagt de geadviseerde prijsindexatie voor 2026 2,1% voor beloning werknemers en 2,7% voor netto materieel. Deze prijsindexaties zijn toegepast bij het opstellen van de begroting van 2026.

  De brief van 31 oktober 2024 met onderwerp “Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden” bevat ook de opdracht om inzicht te geven in besparingsmogelijkheden waarbij 6% taakstelling richtinggevend is. In dit kader leggen wij graag de link met het ‘Implementatieplan 2.0, uitwerking meerjarenvisie 2024-2030’, welke d.d. 5 december 2024 door het Algemeen Bestuur van de GR KDB is vastgesteld. Dit implementatieplan richt zich op de doorontwikkeling van Provalu (en daarmee de GR KDB) tot een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf, waarbij vier initiatieven centraal staan. Zoals in het implementatieplan is uiteengezet, brengen deze initiatieven extra lasten met zich mee voor de GR KDB. Daartegenover staan besparingen die worden gerealiseerd bij de gemeentelijke sociale diensten. Vanaf 2028 leidt dit tot een voordelig saldo, waarbij nog geen rekening is gehouden met de positieve maatschappelijke impact (die loopt op van € 488.000 in 2025 tot € 1,8 miljoen in 2030). Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het implementatieplan is goedgekeurd nadat de eerder genoemde besparingsopdracht bekend was. Afgezien van het bovenstaande achten wij het niet mogelijk om invulling te geven aan de in de vorige bullet genoemde besparingsopdracht, omdat dit direct de uitvoering van onze wettelijke taken zou aantasten. Daarnaast merken wij op dat de lasten grotendeels bestaan uit loonkosten voor de verschillende doelgroepen. Deze lonen worden vastgesteld via cao-afspraken en zijn daardoor niet direct beïnvloedbaar voor GR KDB.

  Bestuurlijk is afgesproken dat in de loop van 2025 inzichtelijk wordt gemaakt hoe de beoogde besparingen vanuit het implementatieplan elders in het sociaal domein zichtbaar worden. Daarnaast zal ook binnen de GR KDB zelf worden gezocht naar mogelijkheden om tot besparingen te komen. Enerzijds door in kaart te brengen of, en indien mogelijk, op welke wijze kostenbesparing reëel haalbaar zijn.

Anderzijds door het opstellen van scenario's waarbij op de wettelijke taken wordt bezuinigd. Hierbij worden de consequenties voor de uitvoering van deze wettelijke taken en de besparingen die deze bezuinigingen met zich meebrengen gepresenteerd.

Hoewel er besparingen worden gerealiseerd, zijn deze minder zichtbaar doordat het implementatieplan de nadruk legt op de ontwikkeling van mensen in plaats van uitsluitend op het werk. Om hierop in te spelen, is in de begroting opgenomen dat deze verschuiving binnen de organisatie wordt doorgevoerd, waarbij de huidige bezetting van het begeleidend personeel, ondanks de veranderende taken en bijkomende werkzaamheden, niet zal toenemen.

- Per doelgroep zijn hierna de afgesproken budgetten (absoluut in duizenden euro's) voor de begeleiding door Provalu volgens de herziene begroting 2025 en begroting 2026 opgenomen:

In duizenden euro's	A Wsw	B Beschut	C DGI[1]	C Werkfit	Totaal
Netto begeleidingskosten Provalu begroting 2026	***-734***	***-344***	***25***	***-85***	***-1.138***
Netto begeleidingskosten Provalu herziene begroting 2025	***-715***	***-335***	***26***	***-83***	***-1.107***
Netto begeleidingskosten Provalu realiteit 2024	*-644*	*-246*	*47*	*-68*	*-911*

- Daarnaast voert Provalu de re-integratie uit voor de GR KDB en wordt het management van de GR KDB door Provalu ingevuld.

[1] DGI staat voor doelgroep in dienst.

3. Herziene begroting 2025

De impact van de herzieningen op de begroting van 2025 is hierna opgenomen.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	**Begroting 2025**	**Herziene begroting 2025**	**Verschil**
Lasten per module			
Wet sociale werkvoorziening	-16.757	-17.193	-436
Participatie-voorziening beschut werken	-3.047	-3.741	-694
Re-integratie	-4.085	-4.063	23
Overhead	-662	-896	-234
Totaal lasten	**-24.551**	**-25.893**	**-1.342**
Baten per module			
Wet sociale werkvoorziening	16.825	17.285	459
Participatie-voorziening beschut werken	3.060	3.761	702
Re-integratie	4.102	4.084	-18
Totaal baten	**23.986**	**25.130**	**1.144**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**-565**	**-763**	**-198**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	565	763	198
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**

De lasten van de module ‘Wet sociale werkvoorziening’ nemen toe met € 436.000. De toename kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

- De mutatie van de bruto loonkosten ten opzichte van de primaire begroting 2025 (- € 106.000) wordt veroorzaakt doordat de uitstroom van het aantal dienstverbanden lager lag dan in de begroting 2025 was opgenomen (- € 46.000) en de gestegen loonkosten per fulltime equivalent (- € 60.000).

- Zoals reeds aangegeven heeft de ontwikkeling van de doelgroepen een belangrijke impact op de verdiencapaciteit van Provalu. Hierdoor verslechtert het resultaat van Provalu, wat gevolgen heeft voor de kosten van de begeleiding van de verschillende doelgroepen door Provalu (- € 271.000).

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de aanvullende bijdrage – het deel waarvoor geen dekking vanuit de circulaire beschikbaar is – ten opzichte van de primaire begroting 2025 met € 787.000 is gedaald, wat inhoudt dat de kosten voor de deelnemende gemeenten effectief lager zijn.

De lasten van de module ‘Participatievoorziening beschut werken’ stijgen met € 694.000. In grote lijnen kan dit als volgt worden verklaard:

- De toename van het aantal beschut werkplekken ten opzichte van de primaire begroting 2025 (- € 151.000). Deze toename houdt verband met de inkoop van beschut werkplekken door niet-deelnemende gemeenten bij de GR KDB. In dit kader is het goed om op te merken dat de kosten die hiermee verband één-op-één worden gefactureerd aan deze gemeenten.

- De toename van de loonkosten ten opzichte van de primaire begroting 2025 (- € 236.000). Deze toename wordt veroorzaakt door de gewijzigde leeftijdenmix en de gestegen loonkosten per fte.

- Zoals reeds aangegeven heeft de ontwikkeling van de doelgroepen een belangrijke impact op de verdiencapaciteit van Provalu. Hierdoor verslechtert het resultaat van Provalu, wat gevolgen heeft voor de kosten van de begeleiding van de verschillende doelgroepen door Provalu (- € 127.000).

De toename van de module ‘Overhead’ komt vooral doordat de kosten voor de uitvoering van het implementatieplan op een ander moment worden gerealiseerd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het ‘Implementatieplan 2.0, uitwerking meerjarenvisie 2024-2030’ later dan verwacht is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR KDB, namelijk op 5 december 2024.

4. Beleidsbegroting

4.1. Programmaplan

Het overzicht van lasten en baten per module toont de verschillende onderdelen van het programmaplan. De baten van de programma's zijn bestemd voor de dekking van de directe programmakosten van Module A Wsw, Module B Beschut en Module C Re-integratie en de overheadkosten.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Lasten per module				
Wet sociale werkvoorziening	-16.907	-16.757	-17.193	-16.648
Participatie-voorziening beschut werken	-2.934	-3.047	-3.741	-4.062
Re-integratie	-3.292	-4.085	-4.063	-4.775
Overhead	-77	-662	-896	-627
Totaal lasten	**-23.210**	**-24.551**	**-25.893**	**-26.112**
Baten per module				
Wet sociale werkvoorziening	17.663	16.825	17.285	16.738
Participatie-voorziening beschut werken	2.741	3.060	3.761	4.084
Re-integratie	3.331	4.102	4.084	4.801
Totaal baten	**23.735**	**23.986**	**25.130**	**25.622**
Saldo van lasten en baten	**525**	**-565**	**-763**	**-490**
Toevoegingen aan reserves	-677	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	77	565	763	490
Gerealiseerd resultaat	**-75**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op hoofdlijnen van de lasten en baten per module:

- Toename van de lasten van module B Beschut (€ 321.000) wordt met name veroorzaakt door de toename van de aantallen beschut werk in 2026 (7 fte) en de toegepaste prijsindexatie van 2,1% op de personeelsgerelateerde lasten.
- De lasten van module C Re-integratie nemen in 2026 toe met € 712.000. Dit wordt met name veroorzaakt door de toename van het aantal doelgroepers in dienst (18 fte)[2] en de toegepaste prijsindexatie van 2,1% op de personeelsgerelateerde lasten.
- Voor de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves wordt verwezen naar het hoofdstuk '6.2.4. Reserves'.

In de volgende hoofdstukken wordt het programmaplan per module nader toegelicht.

[2] Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar hoofdstuk 4.4.3 Wat mag het kosten?

4.2. Module A 'Wet sociale werkvoorziening'

4.2.1. Wat willen we bereiken?

De Wet sociale werkvoorziening omvat een teruglopend aantal medewerkers. Bij de nu zittende groep zien wij de stijgende leeftijd en toename van (fysieke) beperkingen. Echter willen wij dat mensen zo lang mogelijk kunnen participeren in arbeid ten behoeve van onder meer de sociale interactie, hun financiële mogelijkheden en gezondheid. Hiervoor is het noodzakelijk dat de mogelijkheden gecreëerd worden hen optimaal te begeleiden.

Wij willen ons verder ontwikkelen als organisatie waarin mensen duurzaam in arbeid kunnen participeren waarbij gerichte aandacht is voor het voorkomen van (langdurig) verzuim en waar mensen naar tevredenheid werken. We hebben hier de ambitie dat mensen zo zelfstandig mogelijk werken hiervoor zijn de dienstverleningen waar een Wsw'er extern kan worden geplaatst uitermate geschikt.

In het kader van de uitvoering van module A 'Wet sociale werkvoorziening' zijn de volgende prestatieafspraken gemaakt[3]:

Prestatie indicator	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Herziene begroting 2025	Begroting 2026
Wsw extern geplaatst versus totaal Wsw	65,0%	62,9%	65,0%	61,4%	60,4%
Ziekteverzuim Wsw onder landelijk gemiddelde (t-1)	-1,2%	-1,1%	-1,0%	-1,0%	-1,0%

De prestatie indicator voor de Wsw op het gebied van extern plaatsen is herzien omdat voor Wsw'ers geldt dat de leeftijd een negatief effect heeft op de inzetbaarheid in de externe werkvelden. De doelstelling van 65% extern geplaatst versus het totaal is aangepast naar een reële verwachting.

4.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om mensen duurzaam inzetbaar te houden zijn we gestart met het verbeteren van het verzuimmanagement. Hierbij is preventie een belangrijk thema. De inzet van onder meer FIT-gesprekken speelt hier een rol in. Vroegsignalering kan leiden tot aanpassing in de werkomstandigheden. Er wordt dus meer maatwerk in de reguliere werkomstandigheden toegepast.

Daarnaast werken we toe naar optimale ontwikkeling van onze Wsw-medewerkers. Met gerichte, persoonlijke ondersteuning kunnen bestaande werkzaamheden beter uitgevoerd worden. Tegelijkertijd onderzoeken we nieuwe werksoorten die bijdragen aan een verbetering in de werkbeleving. Hierdoor wordt de duurzame inzetbaarheid verhoogd. Ten slotte geldt de ontwikkeling niet alleen voor de Wsw-medewerkers maar zetten wij ook in op het verbeteren van de begeleiding. Dit doen we door scholing en ontwikkelingsgesprekken van de begeleiders en leidinggevenden.

[3] De prestatieafspraken opgenomen in deze begroting zijn gebaseerd op het 'Implementatieplan 2.0, uitwerking meerjarenvisie 2024-2030', welke d.d. 5 december 2024 door het Algemeen Bestuur van de GR KDB is vastgesteld.

4.2.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module A Wsw.

Module A Wsw (in duizenden euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Bruto loonkosten	-15.623	-15.666	-15.773	-15.233
Kosten begeleid werken	-640	-646	-705	-681
Gemeentelijke bijdrage (dekking Rijksbijdrage Wsw)	18.092	16.006	17.253	16.807
Subsidieresultaat	**1.829**	**-306**	**775**	**893**
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu Wsw (Saldo Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-644	-444	-715	-734
Aanvullende gemeentelijke bijdrage	-429	819	32	-69
Resultaat module A Wsw	**755**	**69**	**92**	**89**
Toerekening saldo Overhead	*-56*	*-69*	*-92*	*-89*
Eindresultaat na overhead	*699*	-	-	-

Toelichting op de programmabegroting:

- De totale gemeentelijke bijdrage voor module A Wsw neemt in de tijd af[4]
- De specifieke uitkeringen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers (realisatie 2024 en herziene begroting 2025) aangepast naar de septembercirculaire van 2024. Tegenover de positieve aanpassingen van deze uitkeringen staat een verlaging (van dezelfde omvang) van de “Aanvullende gemeentelijk bijdrage”. De specifieke uitkering voor 2026 is eveneens gebaseerd op de septembercirculaire van 2024.
- Het verloop van de Wsw-populatie is gebaseerd op de blijfkansen die per (betalende) gemeente zijn vastgesteld op basis van de kenmerken van de Wsw-populatie, volgend uit de septembercirculaire van 2024. Dit verloop is toegepast op Wsw-medewerkers in loondienst bij de GR KDB en bij andere werkgevers (Begeleid Werken). Het verloop van de Wsw-populatie op basis van de septembercirculaire van 2024 is in de onderstaande tabel opgenomen.

	2026	2027	2028	2029
Uitstroom	5.26%	5.29%	4.77%	5.43%

- De lonen van de sociale werkvoorziening zijn gebaseerd op de Collectie Arbeidsovereenkomst (hierna cao) voor de sociale werkvoorziening. Deze cao trad in werking op 1 januari 2021 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2025. De toegepaste prijsindexatie voor 2026 bedraagt 2,1%.
- Ten slotte wordt nog opgemerkt dat de algemene uitkeringen opgenomen in de begroting 2025 in de toekomst nog zullen stijgen met de Loonprijsontwikkelingen, wat op zijn beurt leidt tot een verlaging van de “Aanvullende gemeentelijk bijdrage”[5].

[4] Ter onderbouwing wordt verwezen naar ‘Bijlage 1 – Bijdrage per gemeente’ op pagina 30 (tabel ‘Gemeentelijke bijdrage – Module A Wsw’).
[5] Zoals eerder aangegeven in hoofdstuk 2.1 Algemene kaders en uitgangspunten is dit nog niet in de begroting opgenomen.

Indicatoren programmabegroting module A Wsw.

Module A Wsw (in euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Gemiddeld aantal fte dienstverbanden	391	382	383	362
Gemiddeld aantal fte begeleid Werken	57	57	58	55
Totaal	**448**	**439**	**440**	**417**
Subsidieresultaat per fte	€ 4.087	€ -698	€ 1.759	€ 2.143
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu per fte	€ -1.440	€ -1.012	€ -1.623	€ -1.762
Overheadlasten GR KDB per fte	€ -125	€ -156	€ -208	€ -215
Gemeentelijke lasten per fte (incl. overhead)	**€ -2.521**	**€ 1.866**	**€ 72**	**€ -167**
Gemeentelijke lasten per fte (totaal incl. dekking subsidies)	**€ 37.907**	**€ 38.344**	**€ 39.242**	**€ 40.173**
Loonkosten per fte (dienstverbanden Provalu)	€ -39.976	€ -41.025	€ -41.208	€ -42.073
Vergoeding begeleid werken per fte	€ -11.290	€ -11.349	€ -12.224	€ -12.481

Toelichting op de indicatoren:

- De toename van de gemeentelijke lasten ten opzichte van de herziene begroting 2025 wordt met name veroorzaakt doordat de loonkosten, rekening houdend met de verwachte uitstroom, zijn geïndexeerd met 2,1%[6], terwijl hier nog geen dekking tegenover staat vanuit de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting van 2026. Zoals eerder al aangegeven zullen deze specifieke uitkeringen in de toekomst nog stijgen met de loonprijsontwikkelingen.

- Voor de begroting 2026 zijn de loonkosten zoals eerder aangegeven geïndexeerd met 2,1%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2025 toenemen met € 865 tot € 42.073.

[6] Voor de begroting hanteert de GR KDB als uitgangspunt de “Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2026”. Op basis hiervan bedraagt de geadviseerde prijsindexatie voor 2026 2,1% voor beloning werknemers en 2,7% voor netto materieel.

4.3. Module B 'Participatie-voorziening nieuw-beschut werken'

4.3.1. Wat willen we bereiken?

Wij begeleiden mensen met een doelgroepindicatie Beschut Werk naar werk. Hierbij heeft het toewerken naar duurzame plaatsing bij een reguliere werkgever de voorkeur. Kan dit (nog) niet, dan zorgen wij voor de ontwikkeling van het arbeidsvermogen van de mensen binnen de veilige omgeving van Provalu.

De doelstelling voor komend jaar is dat we de ontwikkeling van mensen met een indicatie beschut werk optimaal faciliteren waardoor de kans op duurzame arbeidsrelaties in het reguliere werkveld verhoogd wordt.

Evenals de Wsw hebben we hier de ambitie dat mensen zo zelfstandig mogelijk werken. Inmiddels is Provalu er in geslaagd om bijna de helft van de beschut werkers buiten de muren van het bedrijf te laten werken.

In het kader van de uitvoering van module B ‘Participatie-voorziening nieuw-beschut werken’ zijn de volgende prestatieafspraken gemaakt[7]:

Prestatie indicator	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Herziene begroting 2025	Begroting 2026
Beschut extern geplaatst versus totaal Beschut	45,0%	41,3%	45,0%	42,0%	42,0%
Ziekteverzuim beschut onder landelijk gemiddelde (t-1)	-1,0%	3,7%	-1,0%	-1,0%	-1,0%

De prestatie indicator voor de beschut op het gebied van extern plaatsen is herzien omdat voor beschutters geldt dat de doelgroep zwakker is, veelal is meer tijd en begeleiding nodig waardoor de inzetbaarheid in de externe werkvelden tegenvalt. De doelstelling van 45% extern geplaatst versus het totaal is aangepast naar een reële verwachting.

4.3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om mensen verder te ontwikkelen en zo dicht mogelijk tegen de reguliere arbeidsmarkt aan te laten werken, zetten we in op een grotere diversiteit aan werkvormen. Hiertoe koppelen we onze productie aan ontwikkeltrajecten en nieuw op te zetten leerlijnen. Dit alles draagt bij aan de ontwikkelmogelijkheden van mensen en het werken buiten de muren van het bedrijf.

Naast werkvormen wordt ook actief ingezet op de persoonlijke ontwikkeling middels de FIT-gesprekken. Hierdoor kan een gepersonaliseerd ontwikkeltraject gerealiseerd worden.

[7] De prestatieafspraken opgenomen in deze begroting zijn gebaseerd op de mogelijke haalbaarheid en herzien aan de hand van de realisatie van 2024 (ten tijde van het opstellen van de herziene begroting 2025 en begroting 2026 wordt het voorstel opgenomen in de begroting), omdat is afgesproken om de definitieve prestatieafspraken van enig jaar te baseren op de realisatie van het voorafgaande jaar en de daarmee verkregen inzichten.

4.3.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module B Beschut werk.

Module B Beschut (in duizenden euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Bruto loonkosten Beschut	-2.688	-2.839	-3.407	-3.718
Loonkostensubsidies (via ISD Bollenstreek & SD Katwijk)	1.251	1.420	1.703	1.859
Gemeentelijke bijdrage (dekking begeleidingsvergoeding)	999	1.178	1.350	1.442
Subsidieresultaat	**-438**	**-242**	**-353**	**-417**
Netto begeleidingskosten Provalu Beschut (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-246	-208	-335	-344
Aanvullende gemeentelijke bijdrage	491	462	708	783
Resultaat module Beschut	**-193**	**12**	**20**	**22**
Toerekening Saldo Overhead	*-10*	*-12*	*-20*	*-22*
Eindresultaat na overhead	*-203*	*-*	*-*	*-*

Toelichting op de programmabegroting:

- De aantallen beschut werk voor het jaar 2026 zijn gebaseerd op de verwachte realisatie. De onderstaande tabel bevat de aantallen beschut werk (uitgedrukt in fte, uitgaande van een dienstverband van 36 uur per week).

	2026	2027	2028	2029
Aantallen beschut werk (in fte)	102	110	117	123

- De lonen van beschut werkers zijn gebaseerd op de cao ‘Aan de slag’. Deze cao trad in werking op 1 juli 2021 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2024. Onduidelijkheid bij het kabinet zorgt ervoor dat onderhandelingen niet tot stand komen en VNG voorstelt de huidige CAO tot en met 31 december 2025 te verlengen. De toegepaste prijsindexatie voor 2026 bedraagt 2,1%.

- De gemiddelde loonwaarde, waarvan wordt uitgegaan in de begroting van 2026, van de beschut werkers is 50% en is gebaseerd op de realisatie van 2024.

Indicatoren programmabegroting module B Beschut werk.

Module B Beschut (in euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Deelnemende gemeenten	78	78	88	94
Niet-deelnemende gemeenten	9	9	9	9
Gemiddeld aantal fte	**87**	**87**	**96**	**103**
Subsidieresultaat per fte	€ -5.062	€ -2.783	€ -3.663	€ -4.046
Netto begeleidingskosten Provalu per fte	€ -2.845	€ -2.394	€ -3.475	€ -3.339
Overheadlasten GR KDB per fte	€ -113	€ -143	€ -207	€ -212
Gemeentelijke lasten per fte (incl. overhead)	**€ 8.019**	**€ 5.321**	**€ 7.346**	**€ 7.597**
Gemeentelijke lasten per fte (totaal incl. dekking subsidies)	**€ 34.031**	**€ 35.203**	**€ 39.032**	**€ 39.643**
Loonkosten per fte	€ -31.075	€ -32.666	€ -35.349	€ -36.092

Toelichting op de indicatoren:

- Voor de begroting 2026 zijn de loonkosten zoals eerder aangegeven geïndexeerd met 2,1%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2025 toenemen met € 742 tot € 36.092.

4.4. Module C 'Re-integratie'

4.4.1. Wat willen we bereiken?

Re-integratie wordt een steeds belangrijker deel van onze werkzaamheden. Wij streven ernaar onze positie als re-integratiepartner in de regio te versterken.

Het doel van alle re-integratie inspanningen: mensen ontwikkelen en begeleiden, om onafhankelijk te zijn van een uitkering en te werken, liefst zo regulier mogelijk.

Hiervoor werken wij met passende re-integratietrajecten. Een kort traject als dat mogelijk is, een langdurig traject als dat nodig is: uiteindelijk willen wij dat mensen duurzaam geplaatst worden dankzij onze ondersteuning.

In het kader van de uitvoering van module C 'Re-integratie' zijn de volgende prestatieafspraken gemaakt[8][9]:

Prestatie indicator	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Herziene begroting 2025	Begroting 2026
Totaal aantal plaatsingen	220	252	230	230	240
Aantal plaatsingen uit de uitkering	120	128	127	127	127
Percentage succesvol afgesloten trajecten	55%	62%	55%	55%	55%

4.4.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Allereerst werken we aan verbeterde online en offline zichtbaarheid van onze re-integratiewerkzaamheden voor werkgevers in de regio. Dit doen we door een positioneringsplan te ontwikkelen. Uitgangspunt is om gemiddeld 700 mensen in trajecten te begeleiden. Met extra aandacht voor jongeren, onder meer via het Jongerenloket dat sinds april 2021 actief is.

Ten behoeve van de re-integratietrajecten zetten we in op praktijkleerlijnen waar re-integratiecliënten modulair op in kunnen stromen. Het leerlijntraject sluit aan op werk dat op de reguliere arbeidsmarkt beschikbaar is. Daarnaast zetten we Jobcoaching in om de plaatsing duurzaam en succesvol te maken.

In de praktijk is het niet mogelijk om voor alle mensen die onder de doelgroep van de banenafspraak vallen passend werk te vinden bij een reguliere werkgever, wat in het algemeen wordt veroorzaakt door een gebrek aan arbeidsvaardigheden. Als tussenstap in de arbeidsontwikkeling naar een reguliere werkgever willen wij deze mensen een tijdelijk dienstverband aanbieden, omdat uit pilots in 2022 en 2023 blijkt dat dit een belangrijk instrument kan zijn in de weg naar regulier werk.

[8] De prestatieafspraken opgenomen in deze begroting zijn gebaseerd op de mogelijke haalbaarheid en herzien aan de hand van de realisatie van 2024 (ten tijde van het opstellen van de herziene begroting 2025 en begroting 2026 wordt het voorstel opgenomen in de begroting), omdat is afgesproken om de definitieve prestatieafspraken van enig jaar te baseren op de realisatie van het voorafgaande jaar en de daarmee verkregen inzichten.
[9] Bij de bepaling van de prestatie indicatoren wordt verondersteld dat de instroom per jaar minimaal 440 mensen is.

4.4.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module C Re-integratie.

Module C Re-integratie (in duizenden euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Re-integratiekosten begeleiding intern (personeel+)	-2.157	-2.047	-2.047	-2.090
Lasten inzet re-integratie instrumenten				
Externe kosten opleiding, reiskostenvergoeding etc.	-133	-158	-158	-161
Loonwaarde metingen	-17	-105	-105	-108
Kosten Jobcoaching (extern)	-317	-316	-316	-323
Netto begeleidingskosten Provalu Werkfit trajecten (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-68	-52	-83	-85
Tijdelijke banen Doelgroepregister				
Bruto loonkosten DGI	-600	-1.407	-1.353	-2.033
Loonkostensubsidies (via ISD Bollenstreek & SD Katwijk)	262	655	643	946
Netto begeleidingsopbrengsten (DGI) (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	47	67	26	25
Lasten trajecten tijdelijke banen (DGI)	**-291**	**-685**	**-684**	**-1.062**
Totaal Lasten Re-integratie (1 t/m 6)	**-2.983**	**-3.363**	**-3.394**	**-3.829**
Jongerenloket (regionale middelen)	136	-	108	-
Subsidies arbeidsmarkttoeleiding	115	100	100	100
Overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie	2.772	3.280	3.207	3.755
Totaal Gemeentelijke bijdrage re-integratie	**3.023**	**3.380**	**3.307**	**3.855**
Resultaat module Re-integratie	**40**	**17**	**22**	**26**
Toerekening Saldo Overhead	*-11*	*-16*	*-22*	*-26*
Eindresultaat na overhead	*29*	-	-	-

Toelichting op de programmabegroting:

- De specifieke uitkeringen in het kader van re-integratie (Re-integratie klassiek, Nieuw Wajong en Nieuw begeleiding, deelbudget begeleiding regulier) zijn onderdeel geworden van de algemene uitkering van het Gemeentefonds en zijn met ingang van het kalenderjaar 2023 niet meer te herleiden.

- De ‘Re-integratiekosten begeleiding intern (personeel+)’ betreffen voor een belangrijk deel loonkosten. Deze loonkosten zijn gebaseerd op de Arbeidsvoorwaarden regelement Provalu.

- De gemiddelde loonwaarde, waarvan wordt uitgegaan in de begroting van 2026, van doelgroepers in dienst is 53% en is gebaseerd op de realisatie van 2024.

- De toename van de “Overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie” (+ € 548.000) ten opzichte van de herziene begroting 2025 kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

    - Absorptie van de regionale middelen inzake het jongerenloket in de overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie (+ € 108.000): op het moment van opstellen van de begroting 2026 is nog niet bekend of (regionale) middelen beschikbaar worden gesteld voor het Jongerenloket[10]. Gegeven het maatschappelijke belang van het Jongerenloket wordt voorgesteld dat de deelnemende gemeenten deze middelen, bij het uitblijven van (regionale) middelen, beschikbaar stellen.

    - De uitbreiding van het aantal doelgroepers in dienst (van 20 fte in 2024 naar 38 fte in 2025) resulteert in een toename van de ‘Lasten trajecten tijdelijke banen (DGI)’ met € 377.000. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat naast de gemeentelijke- en

[10] Het Jongerenloket zet zich in om jongeren tussen de 18 en 27 jaar zonder opleiding of baan op weg naar werk te helpen.

maatschappelijke voordelen, deze uitbreiding ook positieve gevolgen heeft voor de lasten van module A Wsw en module B Beschut. Bij het uitblijven van deze uitbreiding zal minder dekking worden gerealiseerd binnen Provalu, wat gegeven de relatief vaste-kostenstructuur van Provalu leidt tot aanvullende lasten voor module A Wsw en module B Beschut.

Indicatoren programmabegroting module C Re-integratie.

Module C Re-integratie (in euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Gemiddeld aantal trajecten	569	700	700	700
Gemeentelijke lasten per traject	**€ -4.613**	**€ -3.752**	**€ -3.752**	**€ -3.831**
Gemiddeld aantal fte DGI	15	38	38	56
Subsidieresultaat per fte	€ -22.066	€ -19.857	€ -18.745	€ -19.493
Netto opbrengst Provalu per fte	€ 3.041	€ 1.771	€ 691	€ 457
Gemeentelijke lasten per fte	**€ -19.025**	**€ -18.086**	**€ -18.054**	**€ -19.036**
Gemiddeld aantal fte Werkfit trajecten	18	23	23	23
Netto begeleidingskosten Provalu per fte	€ -3.782	€ -2.260	€ -3.639	€ -3.737
Gemeentelijke lasten per fte	**€ -3.782**	**€ -2.260**	**€ -3.639**	**€ -3.737**
Loonkosten per fte DGI *(zonder LIV)*	€ -39.194	€ -38.101	€ 35.706	€ 36.455
Loonkosten per fte Werkfit	€ -	€ -	€ -	€ -

Toelichting op de indicatoren:

- Voor de begroting 2026 zijn de loonkosten van de doelgroepers in dienst geïndexeerd met 2,1%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2025 toenemen met € 750 tot € 36.455.

4.5. Programma 'Overhead'

4.5.1. Overzicht van de kosten van overhead

Hierna volgt de programmabegroting voor module D Overhead.

Module D Overhead (in duizenden euro's)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Onroerend goed (lasten)	-228	-279	-275	-282
Onroerend goed (baten)	455	460	460	472
Onroerend goed	**227**	**181**	**185**	**190**
Bestuurskosten GR (interne kosten)	-201	-100	-100	-102
Management fee Provalu (overhead GR)	-308	-318	-318	-325
Financiële lasten	-	-	-	-
Financiële baten	206	140	100	100
Beheerslasten GR	**-303**	**-278**	**-318**	**-327**
Kosten implementatieplan Provalu	-	-565	-763	-490
Overhead	**-77**	**-565**	**-763**	**-490**

Toelichting op de programmabegroting:

- De lasten onroerend goed hebben betrekking op afschrijvingen, verzekeringen, klein onderhoud en belastingen.
- De baten onroerend goed betreffen de huuropbrengsten uit de verhuur van het pand aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout aan de uitvoeringsorganisatie Provalu.
- De management fee Provalu heeft betrekking op werkzaamheden die door de directie, het secretariaat en de afdelingen Beleid & Kwaliteit, Finance & Control en ICT worden verricht ten behoeve van de GR KDB.
- Voor de samenstelling en hoogte van ‘Kosten implementatieplan Provalu’ wordt verwezen naar het hoofdstuk ‘6.2.4 Reserves’, waarin het verloop van de bestemmingsreserve ‘Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu’ is opgenomen[11].

[11] De onttrekkingen aan de bestemmingsreserve ‘Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu’ sluiten aan met de incidentele kosten voor de uitvoering van het implementatieplan (€ 763.000).

5. Paragrafen

5.1. Inleiding

In artikel 9 van het BBV is vastgelegd welke paragrafen de begroting, indien deze van toepassing zijn, ten minste dient te bevatten. In de volgende hoofdstukken wordt hieraan invulling gegeven.

5.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico's
Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de GR KDB. Op basis van de risico-inventarisatie is een risicoprofiel voor 2026 opgesteld. Het onderstaande overzicht toont de grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Grondslag	Effect op grondslag	Kans dat risico zich voordoet	Impact
Hogere salariskosten voor SW dienstverbanden. Externe factoren zoals wetgeving en CAO-stijging en onvoorspelbare uitstroom SW dienstverbanden hebben direct impact op de personeelslasten SW.	Bruto loonkosten module A Wsw: € 15.233.000	Stijging bruto loonkosten module A Wsw met 5,0%	20%	€ 152.330
De afname van het totaal aantal doelgroepers, de stijgende leeftijd en toename van (fysieke) beperkingen van Wsw'ers en de complexiteit van nieuwe doelgroepen heeft gevolgen voor het verdienpotentieel van Provalu.	Netto omzet werksoorten Provalu: € 8.941.000	Daling netto omzet werksoorten Provalu met 10%	25%	€ 223.525
Stoppen of wegvallen opdrachten uitvoeringsorganisatie Provalu	Netto omzet werksoorten Provalu: € 8.941.000	Daling netto omzet werksoorten Provalu met 5%	25%	€ 111.768
Benodigde weerstandscapaciteit				**€ 487.617**

Beschikbare weerstandscapaciteit
Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan de raad een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Op grond van het voorgaande bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit van de GR KDB € 3.339.000.

Weerstandsvermogen
Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt hierna weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 3.339.000}{€\ 487.618} = 6{,}85$$

De GR KDB streeft een weerstandsvermogen na dat tenminste voldoende is. Dit vereist een ratio weerstandsvermogen dat gelijk is of hoger is dan 1. De ratio weerstandsvermogen van de GR KDB bedraagt 6,85 en is dientengevolge uitstekend.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Ratio's / kengetallen
De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat vijf financiële kengetallen. De berekeningswijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Mede op basis van deze kengetallen dient de paragraaf een analyse te geven van de financiële positie van de GR KDB. In de onderstaande tabel zijn de voor de GR KDB van toepassing zijnde kengetallen opgenomen.

Kengetallen	Realisatie 2024	Herziene Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	-6,8%	-7,2%	6,3%	6,9%	6,9%	5,5%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	-6,8%	-7,2%	6,3%	6,9%	6,9%	5,5%
Solvabiliteitsratio	50,2%	75,4%	62,4%	58,4%	58,5%	63,4%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van de GR KDB voor het onderhoud van kapitaalgoederen houdt in dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud.

De GR KDB heeft het volgende pand in eigendom en beheer:

- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

De GR KDB en haar deelnemingen zijn gehuisvest aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout. Het onderhoud van het pand is voor rekening van de GR KDB. Noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd. Groot onderhoud is verwerkt in de plannen omtrent de investeringen in de huisvesting.

5.4. Financiering

De GR KDB heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De activiteiten op

het gebied van treasury dienen zo transparant en beheersbaar mogelijk te worden ingericht. De GR KDB streeft een laag risico na.

Op basis van de in deze begroting opgenomen uiteenzetting van de financiële positie en meerjarenraming kan worden geconcludeerde dat er geen externe financiering nodig is. In hoofdstuk '6.2.2. Investeringen' is uiteengezet dat wij voor een betere positionering van Provalu, en de huisvesting terug te brengen naar de huidige tijd, in 2026 e.v. willen investeren in de huisvesting. Deze investering kan worden gefinancierd uit de bestaande kredietfaciliteiten.

Risicobeheer
Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (beide benoemd in de wet FIDO).

Kasgeldlimiet
De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor de GR KDB gelimiteerd op 8,2%[12] van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet voor 2026 bedraagt € 2.141.000. Voor 2026 verwachten wij geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm
Over langlopende schulden mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De onderstaande tabel bevat de renterisiconorm voor de jaren 2026 tot en met 2029.

	2026	2027	2028	2029
Renterisiconorm (in duizenden euro's)	-5.320	-5.138	-4.891	-4.790

Doordat de GR KDB geen langlopende schulden heeft, blijft de GR KDB binnen de renterisiconorm.

5.5. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de GR KDB te realiseren.

Investeringen binnen de GR KDB hebben hoofdzakelijk betrekking op de verbeteringen/aanpassingen aan het pand in Voorhout. Voor een nadere toelichting op de investeringen in de huisvesting wordt verwezen naar hoofdstuk '6.2.2. Investeringen'. Overige investeringen vinden plaats binnen uitvoeringsorganisatie Provalu.

De informatisering en automatisering van GR KDB worden verzorgd door uitvoeringsorganisatie Provalu.

Voor de verdere ontwikkeling van het HRM beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet. De instrumenten 'ontwikkelingsgericht belonen' en 'individuele ontwikkelingsplannen' zijn geïntegreerd. Voorts is een methode ontwikkeld om zoveel als mogelijk de doorstroom van medewerkers in eigen pand naar externe afdelingen, Groen, Detacheren, Schoonmaak en Post te bevorderen.

Rechtmatigheidsverantwoording
Ook in 2026 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. Het gevolg hiervan is dat het Dagelijks Bestuur van de GR KDB zelf een rechtmatigheidsverantwoording moet opstellen, die zal worden opgenomen in de jaarrekening. De externe accountant geeft dan alleen nog een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant zal haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

[12] Ter onderbouwing wordt verwezen naar artikel 2 van de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

5.6. Verbonden partijen

De GR KDB is een gemeenschappelijke regeling van deelnemende gemeenten en daarmee een openbaar lichaam. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de GR KDB een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit geldt uitsluitend voor het belang dat de GR KDB heeft in Provalu N.V. (100%), handelend onder de naam Provalu. Indirect is er via Provalu N.V. een belang in MareFlex B.V. (100%). De samenwerking tussen de GR KDB en Provalu N.V. is geregeld in een aanwijzingsbesluit, in een samenwerkingsovereenkomst en een jaarovereenkomst. Provalu N.V. voert voor de GR KDB module A Wsw, Module B Beschut en Module C Re-integratie uit. Het beleidskader rondom deelnemingen is niet geformaliseerd, echter het voornaamste uitgangspunt is dat de GR KDB niet over gaat tot de oprichting van of de deelneming in een privaatrechtelijke rechtspersoon, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand wordt gebracht. Hierna is een overzicht opgenomen van verbonden partijen op geconsolideerd niveau (dat wil zeggen Provalu N.V. en haar 100% deelneming MareFlex B.V.).

Provalu	
Vestigingsplaats	Voorhout
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	De Naamloze Vennootschap voert werkzaamheden uit in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (module A Wsw), de participatievoorziening beschut werk als voorzien in artikel 10b van de Participatiewet (module B Beschut) en het plaatsen van werkzoekenden, al dan niet met een arbeidsbeperking, bij werkgevers (module C Re-integratie).
Financieel belang	De GR KDB heeft een 100%-belang in Provalu N.V.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.

6. Financiële begroting

In artikel 20 tot en met 23 van het BBV is vastgelegd welke verplichte onderdelen deel uitmaken van de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming en de toelichtingen die hierop gegeven dienen te worden. In de volgende hoofdstukken wordt hieraan invulling gegeven.

6.1. Overzicht van baten en lasten

Het hierna opgenomen overzicht bevat de meerjarenraming van de lasten en baten per module.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjaren-raming 2027**	**Meerjaren-raming 2028**	**Meerjaren-raming 2029**
Lasten per module					
Wet sociale werkvoorziening	-17.193	-16.648	-15.616	-14.770	-13.866
Participatie-voorziening beschut werken	-3.741	-4.062	-4.196	-4.438	-4.707
Re-integratie	-4.063	-4.775	-4.786	-4.916	-5.048
Overhead	-896	-627	-711	-330	-330
Totaal lasten	**-25.893**	**-26.112**	**-25.310**	**-24.455**	**-23.951**
Baten per module					
Wet sociale werkvoorziening	17.285	16.738	15.826	14.972	14.060
Participatie-voorziening beschut werken	3.761	4.084	4.253	4.499	4.772
Re-integratie	4.084	4.801	4.850	4.984	5.118
Totaal baten	**25.130**	**25.622**	**24.929**	**24.455**	**23.951**
Saldo van lasten en baten	**-763**	**-490**	**-381**	**0**	**0**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	763	490	381	0	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De belangrijkste uitgangspunten voor de meerjarenraming zijn:

- Er is geen indexatie in de meerjarenraming meegenomen, zodat de ontwikkeling in lasten (met uitzondering van de overhead) enkel de verwachte wijzigingen in de hoeveelheid mensen en middelen weergeeft. De ontwikkeling in de lasten van overhead heeft betrekking op de kosten van de uitvoering van het implementatieplan, welke specifiek begroot zijn.

- De aantallen per doelgroep, uitgedrukt in fte (uitgaande van een dienstverband van 36 uur per week), waarmee in de meerjarenraming rekening is gehouden zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Doelgroep	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Module A Wsw: dienstverbanden	360	339	322	305
Module A Wsw: begeleid werken	54	51	48	45
Module B Beschut: dienstverbanden	96	106	115	123
Module C Re-integratie: werkfit trajecten	23	23	23	23
Module C Re-integratie: doelgroepers in dienst	56	59	62	65
Totaal	**589**	**578**	**570**	**561**

- Voor de netto begeleidingskosten per doelgroep, welke door Provalu aan de GR KDB in rekening wordt gebracht, wordt in de meerjarenraming verondersteld dat deze zich pro rato verhouden met het aantal fte's.

- De totale gemeentelijke bijdrage, welke is verantwoord onder de baten, is in de onderstaande tabel opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage - Alle modules (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjaren-raming 2027**	**Meerjaren-raming 2028**	**Meerjaren-raming 2029**
Hillegom	2.470	2.503	2.422	2.366	2.306
Katwijk	8.488	8.531	8.212	7.962	7.694
Lisse	2.296	2.329	2.252	2.196	2.135
Noordwijk	3.602	3.691	3.581	3.507	3.428
Oegstgeest	726	703	664	629	590
Teylingen	3.900	3.925	3.784	3.677	3.562
Wassenaar	1.069	1.035	979	926	869
Totaal	**22.550**	**22.717**	**21.894**	**21.262**	**20.585**

- Het verschil tussen de totale lasten en de gemeentelijke bijdrage van alle modules heeft betrekking op loonkostensubsidies, begeleidingsopbrengsten DGI en de subsidies inzake arbeidsmarkttoeleiding.

6.2. Uiteenzetting van de financiële positie

6.2.1. Geprognosticeerde balans

Activa (in duizenden euro's)	**Realisatie 2024**	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Materiële vaste activa	3.605	3.425	6.075	5.682	5.289	4.896
Financiële vaste activa	45	45	45	45	45	45
Totaal vaste activa	**3.650**	**3.470**	**6.120**	**5.727**	**5.334**	**4.941**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.413	2.699	50	50	50	50
Liquide middelen	1.800	250	250	250	250	250
Overlopende activa	617	100	100	100	100	100
Totaal vlottende activa	**6.830**	**3.049**	**400**	**400**	**400**	**400**
Totaal activa	**10.480**	**6.519**	**6.520**	**6.127**	**5.734**	**5.341**
Passiva (in duizenden euro's)						
Algemene reserve	1.960	1.885	1.885	1.885	1.885	1.885
Bestemminsreserve	3.376	3.384	2.621	2.131	1.750	1.750
Het gerealiseerde resultaat	-75	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	**5.261**	**5.269**	**4.506**	**4.016**	**3.635**	**3.635**
Netto vlottende schulden	4.583	650	1.414	1.511	1.499	1.106
Overlopende passiva	635	600	600	600	600	600
Totaal vlottende passiva	**5.218**	**1.250**	**2.014**	**2.111**	**2.099**	**1.706**
Totaal passiva	**10.480**	**6.519**	**6.520**	**6.127**	**5.734**	**5.341**

Toelichting op de geprognosticeerde balans:

- De mutaties in de materiële vaste activa hebben betrekking op de verwachte jaarlijkse afschrijvingen, met in 2026 een eenmalige investering in de huisvesting.

- Uit de geprognosticeerde balans blijkt dat de 'Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar' afnemen met € 2.649.000 van € 2.849.000 naar € 50.000. Deze afname houdt verband met de investering in de huisvesting, waarvoor de uitzettingen in 's Rijks schatkist en de andere beschikbare liquiditeiten zullen worden aangewend.

- De overlopende activa op de geprognotiseerde balans hebben betrekking op de nog te ontvangen subsidies in het kader van arbeidsmarkttoeleiding (€ 100.000). Doordat het lage-inkomensvoordeel (LIV) met ingang vanaf 2025 is komen te vervallen, is hiervoor geen reservering meer voor opgenomen, het Rijkt kijkt naar een mogelijkheden ter compensatie van de LIV.

- In de meerjarenraming wordt ervan uitgegaan dat het gerealiseerde resultaat van 2024 in 2025 wordt onttrokken uit de Algemene Reserve. Voor het verdere verloop van het eigen vermogen wordt verwezen naar hoofdstuk '6.2.42 Reserves'.

- Bij het begroten van de netto vlottende schulden wordt ervanuit gegaan dat de rekening-courant saldo's met uitvoeringsorganisatie Provalu binnen het jaar worden afgerekend. Als gevolg hiervan nemen de netto-vlottende schulden af in 2025. In 2026 nemen de 'Netto vlottende schulden' toe met € 764.000 van € 650.000 naar € 1.414.000, als gevolg van de eerder genoemde investering in de huisvesting. Deze investering kan binnen de bestaande kredietfaciliteiten gefinancierd worden.

- De overlopende passiva hebben met name betrekking op nog te betalen loonkostensubsidies en zijn in de tijd redelijk constant.

6.2.2. Investeringen

Eén van de initiatieven die nader is uitgewerkt in het implementatieplan 2.0[13] is de aanpassing van de huisvesting.

Vanuit de doelstellingen voor de positionering van Provalu volgt een ander plan van eisen voor de huisvesting. Het huidige gebouw is dertig jaar geleden ingericht als Sociale werkvoorziening, voornamelijk gericht op productiehallen met kantoorruimte oude stijl. Door Provalu te positioneren als ontmoetingscentrum is een bijpassende invulling van het gebouw voor veel kandidaten, collega's en ketenpartners een belangrijke factor om Provalu positief te evalueren. Na dertig jaar is het gebouw en de inrichting voor een groot deel afgeschreven, en is het met de nieuwe toekomstvisie tijd om het gebouw toekomstbestendig te maken door het te moderniseren, beter te klimatiseren, en aan te passen aan nieuwe gebruikerseisen voor de komende jaren.

De totale investering uit hoofde hiervan bedraagt € 3.068.000, waarvan € 2.650.000 voor rekening van de GR KDB komt.

6.2.3. Financiering

Voor een toelichting op de financiering wordt verwezen naar hoofdstuk 5.4 Financiering.

[13] Implementatieplan 2.0 Provalu, vastgesteld d.d. 5 december 2024.

6.2.4. Reserves

De reserves bestaan uit de Algemene reserve en Bestemmingsreserves. Hierna is het verloop van alle individuele reserves opgenomen.

Reserves (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Algemene reserve	1.885	1.885	1.885	1.885	1.885
Bestemmingsreserve:					
Groot onderhoud	-	-	-	-	-
Wsw	1.750	1.750	1.750	1.750	1.750
Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu	1.634	871	381	-	-
Totaal bestemmingsreserve	**3.384**	**2.621**	**2.131**	**1.750**	**1.750**
Totaal reserves	**5.269**	**4.506**	**4.016**	**3.635**	**3.635**

Het verloop van de bestemmingsreserve ‘Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu’, welke dient ter dekking van de incidentele lasten voorvloeiend uit het implementatieplan, is hierna opgenomen.

Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Stand per 1 januari	**1.634**	**871**	**381**	**0**	**0**
Toevoegingen:					
- Herallocatie bestemmingsreserve 'Groot onderhoud'	0	0	0	0	0
- Extra middelen infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen:					
- Arbeidsdiagnosecentrum	-40	0	0	0	0
- Leerlijnen	-65	-45	0	0	0
- Ontwikkeltraject doelgroepers	-36	-71	-31	0	0
- Positionering huisvesting	-50	-283	0	0	0
- Positionering internet portaal	0	-50	0	0	0
- Organisatie aanpassing	-395	0	-350	0	0
- ICT	-130	-25	0	0	0
- Onvoorzien	-47	-16	0	0	0
Totaal onttrekkingen	**-763**	**-490**	**-381**	**0**	**0**
Stand per 31 december	**871**	**381**	**0**	**0**	**0**

Eind 2026 zal deze reserve worden geëvalueerd op basis waarvan een eventueel overschot in 2027 wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

6.2.5. Voorzieningen

De GR KDB heeft geen voorzieningen gevormd.

6.2.6. EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgelegd dat het geraamde EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar, het begrotingsjaar jaar en de drie daar op volgende jaren moet worden opgenomen. Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

EMU-saldo (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-763	-490	-381	-	-
Mutatie (im)materiële vaste activa	180	-2.650	393	393	393
Mutatie voorzieningen	-	-	-	-	-
Mutatie voorraden	-	-	-	-	-
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**-583**	**-3.140**	**12**	**393**	**393**

6.2.7. Overzicht per taakveld

Conform het BBV dient een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld te worden opgenomen. Hierna is een totaaloverzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld voor het begrotingsjaar 2026 opgenomen.

Overzicht taakvelden (in duizenden euro's)	**Lasten**	**Baten**	**Resultaat per taakveld**
0.4 Overhead	-1.199	472	-727
0.5 Treasury	100	0	100
0.10 Mutaties reserves	0	490	490
6.4 Begeleide participatie (module A Wsw)	-16.648	16.738	89
6.5 Arbeidsparticipatie (module B Beschut en module C Re-integratie)	-8.837	8.884	47
Totaal	**-26.584**	**26.584**	**0**

7. Bijlage 1: Bijdragen per gemeente

De onderstaande tabellen bevatten de totale bijdrage per gemeente voor alle modules tezamen en de bijdrage per gemeente per module.

Gemeentelijke bijdrage - Alle modules (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjaren-raming 2027**	**Meerjaren-raming 2028**	**Meerjaren-raming 2029**
Hillegom	2.470	2.503	2.422	2.366	2.306
Katwijk	8.488	8.531	8.212	7.962	7.694
Lisse	2.296	2.329	2.252	2.196	2.135
Noordwijk	3.602	3.691	3.581	3.507	3.428
Oegstgeest	726	703	664	629	590
Teylingen	3.900	3.925	3.784	3.677	3.562
Wassenaar	1.069	1.035	979	926	869
Totaal	**22.550**	**22.717**	**21.894**	**21.262**	**20.585**

Volledigheidshalve wordt hier nog opgemerkt dat in het kader van het project ‘Sturing & Samenwerking’ de verdeelsleutels, op basis waarvan de kosten van de modules worden verdeeld over de gemeenten, zijn geëvalueerd. De verdeelsleutels die hierna per module zijn toegepast zijn hierop gebaseerd.

Gemeentelijke bijdrage - Module A Wsw (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjaren-raming 2027**	**Meerjaren-raming 2028**	**Meerjaren-raming 2029**
Hillegom	1.774	1.718	1.624	1.537	1.443
Katwijk	6.631	6.421	6.071	5.744	5.394
Lisse	1.668	1.615	1.527	1.445	1.357
Noordwijk	2.430	2.353	2.225	2.105	1.977
Oegstgeest	726	703	664	629	590
Teylingen	2.988	2.893	2.735	2.588	2.430
Wassenaar	1.069	1.035	979	926	869
Totaal	**17.285**	**16.738**	**15.826**	**14.972**	**14.060**

De kosten van module A Wsw worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van de prognose van het gemiddeld aantal SE’s per gemeente, welke zijn gebaseerd op de septembercirculaire van 2024.

Gemeentelijke bijdrage - Module B Beschut (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjaren-raming 2027**	**Meerjaren-raming 2028**	**Meerjaren-raming 2029**
Hillegom	323	349	359	381	404
Katwijk	706	763	785	833	885
Lisse	242	262	269	286	303
Noordwijk	383	414	426	452	480
Oegstgeest*	-	-	-	-	-
Teylingen	404	436	448	476	506
Wassenaar*	-	-	-	-	-
Totaal	**2.058**	**2.225**	**2.287**	**2.427**	**2.579**

De kosten van module B Beschut worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van de verwachte realisatie.

Gemeentelijke bijdrage - Module C Re-integratie (in duizenden euro's)	**Herziene Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Meerjaren-raming 2027**	**Meerjaren-raming 2028**	**Meerjaren-raming 2029**
Hillegom	373	436	439	449	458
Katwijk	1.151	1.347	1.356	1.386	1.415
Lisse	386	452	455	465	475
Noordwijk	789	924	930	950	971
Oegstgeest	-	-	-	-	-
Teylingen	509	596	600	613	626
Wassenaar	-	-	-	-	-
Totaal	**3.207**	**3.755**	**3.780**	**3.863**	**3.946**

De kosten van module C Re-integratie worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van het aantal bijstandsuitkeringen (50%) en het aantal huishoudens met een laag inkomen (50%) per gemeente.